

Nr 71.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående vattenledningsanläggning vid statens vårdanstalt å Venngarn för alkoholister; given Stockholms slott den 23 februari 1923.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Herm. Lindqvist.

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 23 februari 1923.

Närvarande:

Statsministern och ministern för utrikes ärendena BRANTING, statsråden LINDQVIST, THORSSON, OLSSON, SANDLER, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, ÅKERMAN, LINDERS, SCHLYTER, ÖRNE.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför chefen för socialdepartementet, statsrådet Lindqvist, följande:

I anledning av Kungl. Maj:ts förslag har 1920 års riksdag dels medgivit, att vad av det i 1919 års tilläggsstat uppförda reservations-

Bihang till riksdagens protokoll 1923. 1 saml. 57 häft. (Nr 71.)

anslaget å 414,000 kronor till vissa byggnads- och ändringsarbeten m. m. vid statens uppfostringsanstalt å Venngarn kunde återstå odisponerat, efter att de ändamål, för vilka anslaget vore avsett, blivit tillgodosedda, enligt beräkning i propositionen omkring 50,000 kronor, finge, i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet framfört förslag, användas till vissa ytterligare nybyggnads- och ändringsarbeten vid Venngarn, däribland nybyggnad av stall samt det förutvarande stallets omändring till ladugård, dels ock för samma ändamål å tilläggsstat för år 1920 beviljat ett reservationsanslag å 140,000 kronor.

Genom brev den 9 juli 1920 fastställde sedermera Kungl. Maj:t ritningar och plan för nämnda arbeten samt anbefallde statskontoret att till styrelsen för anstalten, i mån av behov, utbetala berörda anslag å 140,000 kronor.

Sedan Kungl. Maj:t genom brev den 19 augusti 1921 bestämt, att den förut å Salbohed förlagda statens vårdanstalt för alkoholister skulle från den 1 oktober 1921 vara provisoriskt förlagd till Venngarn, meddelade styrelsen för denna anstalt i skrivelse den 30 mars 1922, att en ändrad förläggning av vissa av de beslutade byggnaderna skulle, med anlitande för erforderliga sprängnings- och planeringsarbeten av å anstalten intagna stenarbetare, avsevärt nedbringa kostnaderna enligt den genom brevet den 9 juli 1920 fastställda planen. Styrelsen föreslog därför sådan ändrad förläggning av ifrågavarande byggnader ävensom vissa andra förändringar i den fastställda planen för byggnadsarbetenas utförande, däribland anordnande av elektriskt ljus i de nya byggnaderna samt den befintliga vattenledningens utsträckande till desamma, vilka arbeten icke upptagits i det år 1920 godkända förslaget. Kostnaderna för sistnämnda arbeten beräknades uppgå till 3,000 kronor och för samtliga arbeten till 152,500 kronor.

Genom brev den 11 augusti 1922 bemyndigade Kungl. Maj:t, med ändring därutinnan av bestämmelserna i förenämnda brev den 9 juli 1920, styrelsen att för en kostnad av högst ovanberörda belopp, 152,500 kronor, låta utföra de ifrågavarande nybyggnads- och ändringsarbetena samt anordnande av elektriskt ljus och komplettering av vattenledning i huvudsaklig överensstämmelse med det ingivna förslaget.

Anstaltens
styrelse.

I skrivelse den 28 november 1922 har nu styrelsen omförmält, att det under utförande av de pågående nybyggnads- och ändringsarbetena visat sig, att det icke vore rådligt att vid ovanberörda komplettering av vattenledningen till stallet och ladugården bygga endast på den redan hårt anlitade vattentillgången från den nuvarande brunnen i trädgården,

varför styrelsen ansett nödvändigt att åtgärder vidtoges för beredande av större vattentillgång. Styrelsen anför härom följande:

Redan med den nuvarande åtgången uppkomme vattenbrist, så snart en period av torka inföll. Erforderligt vatten till ladugård, stall och tvätt måste då köras den kilometerlånga vägen från Garnsviken. Eftersom en betydlig ökning av vattenåtgången vore att vänta, när den nya stallbyggnaden toges i bruk, då särskilt ladugårdsbesättningen komme att ganska avsevärt utökas, hade styrelsen ansett sig nödsakad återupptaga den redan tidigare i samband med väckt förslag om grävning av ny reservbrunn norr om anstaltsbyggnaden preliminärt behandlade frågan om komplettering av vattentillgången genom anordnandet av en ledning från Garnsviken. Såsom en framställningen bifogad, på styrelsens uppdrag av ingenjörsfirman Albin Svenssons konstruktionsbyrå verkställd utredning visade, skulle en tillfredsställande lösning av vattenfrågan åstadkommas endast genom framdragande av nämnda ledning. Först genom en dylik anordning skulle vidare vid en eventuell eldsvåda den förefintliga eldsläckningsattiraljen kunna effektivt utnyttjas. Enligt av nyssnämnda konstruktionsbyrå verkställd beräkning skulle kostnaden för ledningsrör, pumpar m. m. belöpa sig till 7,500 kronor. Härtill komme så grävningsarbete, utfört uteslutande med arbetskraft från anstalten. Sådant grävningsarbete, varom här vore fråga, torde i allmänhet betalas med ungefär 2 kronor per längdmeter. Med användande av anstaltens egen arbetskraft syntes endast halva denna kostnad behöva uppkomma. Grävning av 1,000 meter för nedläggning av rören till erforderligt djup skulle sålunda medföra en kostnad av 1,000 kronor. Sprängning och ammunition torde medföra en utgift av 200 kronor.

Sammanlagda kostnaden för anläggningen skulle sålunda uppgå till 8,700 kronor.

Beträffande sättet för beredande av dessa medel har styrelsen omnämnt, att, sedan styrelsen genom kontrakt överlämnat uppförandet av vissa utav de beslutade nybyggnaderna åt entreprenör, det visat sig, att en behållning av i runt tal 15,000 kronor kunde väntas uppstå å den för dessa byggnader beviljade anslagssumman; och har styrelsen hemställt om medgivande att av berörda behållning använda ett belopp av 8,700 kronor för anordnande av vattenledning från Garnsviken i överensstämmelse med ovannämnda av ingenjörsfirman Albin Svenssons konstruktionsbyrå upprättade förslag.

I avgivet utlåtande har socialstyrelsen tillstyrkt bifall till framställningen.

Social-
styrelsen.

Byggnadsstyrelsen, vars utlåtande jämväl infordrats, har i ärendet hört civilingenjören H. Theorell och för egen del beträffande kostnaderna för anläggningen åberopat vad denne i sitt yttrande anført. Theorell har framhållit, att med hänsyn till rörlängden mellan sjövattnet och grundvattenbrunnen, respektive det befintliga rörnätet, samt utgifterna för pump-

Byggnads-
styrelsen.

aggregatet, erforderliga ventiler, cementbrunn för sjövattnet m. m. totalkostnaden enligt utförd kontrollberäkning syntes komma att belöpa sig till sammanlagt 11,000 kronor.

Departements-
chefen.

Vad anstaltsstyrelsen anfört har övertygat mig om nödvändigheten av den ifrågasatta vattenledningsanläggningen dels för undvikande av det uppenbarligen mycket oekonomiska förslandet av vatten från Garnsviken, dels ock till förebyggande av den eljest hotande vattenbristen i fall av eldsvåda. Ur kostnadssynpunkt är det, enligt vad jag inhämtat, en avsevärd fördel, om anläggningen kan komma till utförande i samband med de nu pågående arbetena.

Kostnaden för anläggningen har av anstaltsstyrelsen uppskattats till 8,700 kronor. På grund av vad från byggnadsstyrelsen anförts, torde emellertid försiktigheten bjuda, att den icke beräknas lägre än till 11,000 kronor. Av budgettekniska skäl synes det lämpligare, att sistnämnda belopp beviljas såsom särskilt anslag å riksstaten, än att medel beredas genom medgivande att använda reservationer å tidigare anvisade anslag. För ifrågavarande ändamål finnes icke något anslagsbelopp beräknat i årets riksstatsförslag. Men om genom anvisandet av det nu ifrågasatta anslaget någon fyllnad å riksstatens inkomstsida skulle bli av nöden, lär sådan kunna beredas genom att erforderlig del av den besparing å 15,000 kronor, vilken med all säkerhet uppstår å det av 1920 års riksdag anvisade anslaget till vissa nybyggnads- och ändringsarbeten vid Venngarn, tages i anspråk för statsregleringen. Något förslag i sådant avseende torde likväl icke erfordras i detta sammanhang.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att för utförande av *vattenledningsanläggning vid statens vårdanstalt å Venngarn för alkoholister* för budgetåret 1923—1924 anvisa ett *extra* reservationsanslag av 11,000 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Herman Hultkrantz.